

SIEĆ NA RZECZ
INNOWACJI W ROLNICTWIE
I NA OBSZARACH WIEJSKICH

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Materiał opracowany przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Warszawie

Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Operacje zrealizowane przez
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie
i Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego
w ramach Planu Operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2018-2019
w zakresie Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich

WRZESIEŃ 2018 r.

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie
Oddział w Warszawie
Dział Innowacji w Rolnictwie

Ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa

Tel. 22 623 28 49

<http://sir.cdr.gov.pl>

e-mail: warszawa@cdr.gov.pl

www.facebook.com/SiecSIR

www.twitter.com/SIR_siec

Opracowano na podstawie informacji udostępnionych na stronach internetowych Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego oraz informacji przekazanych pocztą elektroniczną do CDR w Brwinowie Oddział w Warszawie Dział Innowacji w Rolnictwie

Spis treści

1. Wielokierunkowość gospodarstwa zielarskiego sposobem na rozwój obszarów wiejskich	2
2. Poszukiwanie i przygotowanie potencjalnych członków grup operacyjnych w województwie lubuskim - na przykładzie dobrych praktyk z województwa kujawsko-pomorskiego	5
3. Wyjazd studyjny do Austrii jako działanie na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla osób wdrażających innowacje na obszarach wiejskich	6
4. Innowacje w praktyce – cykl warsztatów polowych: rzepak, soja, kukurydza	9
5. Innowacyjne metody wytwarzania produktów pochodzenia pszczelego oraz sposób doboru ziół do produkcji ziołomiodów	11
6. Spotkanie informacyjno – szkoleniowe dla brokerów innowacji oraz pracowników CDR i ODR wspierających prace związane z wdrażaniem działania „Współpraca”	12
7. Gospodarstwa opiekuńcze jako alternatywna forma rozwoju gospodarstw świętokrzyskich - dobre przykłady funkcjonowania gospodarstw opiekuńczych w Holandii i Polsce.....	13
8. Nowoczesna hodowla bydła z wykorzystaniem embriotransferu.....	15
9. Budowanie sieci partnerstw w celu wdrażania innowacji w zakresie wprowadzania do obrotu żywności wysokiej jakości.....	17
10. Innowacyjne technologie w przetwórstwie mięsnym na poziomie gospodarstwa rolnego... ..	19
11. Współczesne wyzwania gospodarki wodnej na obszarach wiejskich	21
12. Zakładanie plantacji winorośli. Uprawa winogron, produkcja wina, soków – alternatywą dla lubelskich rolników.....	24
13. Innowacyjne technologie w rolnictwie precyzyjnym	25
14. Innowacyjne metody w procesach przetwórczych owoców winorośli.....	27
15. Rolnictwo ekologiczne –innowacje w produkcji i przetwórstwie na rzecz skracania łańcucha dostaw (POMORSKI EKOFESTIWAL).....	28
16. Innowacyjne dla Małopolski metody i formy sprzedaży produktów rolnych bezpośrednio z pola i gospodarstwa.....	30
17. Gospodarowanie wodą w gospodarstwie rolnym.....	31
18. Technologia produkcji olejów roślinnych innowacyjnymi metodami	32
19. Mieszanki traw jako innowacyjna baza pasz objętościowych	34

1. Wielokierunkowość gospodarstwa zielarskiego sposobem na rozwój obszarów wiejskich

Organizator: Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie

Data: 3-5 września 2018 r.

Miejsce: Ziołowy Zakątek w Korycinach

Forma: wyjazd studyjny

Opis:

W wyjedzie uczestniczyło 50 osób: rolników, doradców MODR, mieszkańcy obszarów wiejskich oraz przedsiębiorców.

Celem wyjazdu było zapoznanie uczestników z wielokierunkowym i zrównoważonym rozwojem gospodarstw oraz przekazanie informacji dotyczących możliwości tworzenia grup operacyjnych.

Gospodarstwo Ziołowy Zakątek w Korycinach to miejsce emanujące spokojem i sielskością życia, które tutaj wydaje się zwalniać i toczyć swoim leniwym tempem, zgodnym z naturą i cyklami pór roku. Na tych czystych i pięknych terenach wciąż żywa jest tradycja zielarska, rdzenni mieszkańcy Podlasia od pokoleń zbierają rośliny lecznicze, korzystając z ich dobrodziejstwa i prozdrowotnych właściwości. W Ziołowym Zakątku goście mają okazję zapoznać się z historią ziołolecznictwa i tradycyjnego zbioru roślin ze stanu naturalnego.

Uczestnicy wyjazdu odwiedzili:

- gospodarstwo Podlaski Ogród Botaniczny. W Ogrodzie gromadzone są przede wszystkim rośliny lecznicze i aromatyczne. Obecnie liczy on około 1500 taksonów, w tym 85 gatunków objętych ścisłą i 13 częściową ustawową ochroną. Specyfiką Ogrodu są kolekcje populacji dziko rosnących roślin leczniczych pozyskiwanych z obszaru Polski Wschodniej, stanowiące materiał badawczy wykorzystywany m.in. przez współpracujące z Ogrodem instytucje naukowe. Ogród regularnie wydaje Index Seminum i prowadzi wymianę materiału nasiennego z 45 instytucjami krajowymi i zagranicznymi.
- przedsiębiorstwo „RUNO” Sp. z o. o. w Hajnówce. Firma zajmuje się pozyskiwaniem i przetwarzaniem surowców zielarskich pochodzących z czystych ekologicznie terenów północnowschodniej Polski, z których produkuje mieszanki ziołowe, herbatki oraz przyprawy. Surowce zielarskie dostarcza również dla przemysłu farmaceutycznego, kosmetycznego i spożywczego. Przedsiębiorstwo posiada certyfikat ekologiczny. Jako jedyna firma w Polsce posiada certyfikat Fair Wild przyznawany przez szwajcarską jednostkę certyfikującą.
- gospodarstwo Aliny i Mirosława Romaniuków w miejscowości Nowokornino w gminie Hajnówka, gdzie gospodarze oprowadzali uczestników po polach z uprawami zielarskimi. Pokazali także park maszynowy niezbędny do produkcji, pielęgnacji i zbioru oraz zaplecze magazynowe i suszarnie. Uprawiany jest szeroki wachlarz gatunków roślin leczniczych i zielarskich, tj.: drapacz lekarski, ostropest plamisty, jeżówka purpurowa, hyzop lekarski czy karczoch.
- gospodarstwo i firmę „Dary Natury”, która funkcjonuje przy gospodarstwie. Jej wyjątkowość polega na możliwie największym użyciu lokalnych surowców w tworzeniu żywności ekologicznej. Co niezwykle ważne, każdy możliwy etap produkcji- od uprawy ziół, przez ich zbiór, suszenie, przetwarzanie i konfekcjonowanie, odbywa się w jednym miejscu- w Korycinach, nieopodal Ziołowego Zakątka i Podlaskiego Ogrodu Botanicznego. Nieocenioną wartość dla kultywowania tradycji zielarskich ma również pozyskiwanie surowców ze stanu naturalnego.

Dodatkowo uczestnicy wzięli udział w warsztatach ziołowych, podczas których mogli samodzielnie skomponować herbatkę ziołową oraz wysłuchali wykładu właściciela gospodarstwa – dr Mirosława Angielczyka pt. „Zasady zbierania ziół w ich naturalnym środowisku”.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <http://www.modr.mazowsze.pl/index.php/programy-i-projekty-ue/sir/2372-wyjazd-studyjny-tradycja-zielarstwo>

2. Poszukiwanie i przygotowanie potencjalnych członków grup operacyjnych w województwie lubuskim - na przykładzie dobrych praktyk z województwa kujawsko-pomorskiego

Organizator: Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku

Data: 4 września 2018 r.

Miejsce: Szubin

Forma: wyjazd studyjny

Opis:

30 uczestników wyjazdu studyjnego do Szubina zapoznało się ze wszystkimi aspektami powstania, a następnie funkcjonowania Grupy EPI w ramach działania "Współpraca". Przedmiotowa operacja została zorganizowana dzięki uprzejmości firmy P.W. Lechpol Sp. z o.o. z siedzibą w Szubinie. Przedstawiciele firmy omówili zagadnienia dotyczące tworzenia grupy EPI na przykładzie istniejącego już konsorcjum „Moja Soja”.

W części plenarnej przybliżono uczestnikom najważniejsze kwestie dotyczące budowy porozumień o współpracy, powiązań kooperacyjnych i integracji podmiotów na rzecz powołania grupy operacyjnej EPI, tj. Europejskiego Partnerstwa Innowacyjnego na rzecz rolnictwa wspieranego w ramach działania „Współpraca”. Omówiono również szczegółowo historię tworzenia się przedmiotowej grupy operacyjnej od grupy inicjatywnej, poprzez szereg przeprowadzonych spotkań z rolnikami i pozostałymi potencjalnymi członkami konsorcjum, ostatecznego składu grupy z jej liderem na czele, złożenie wniosku o przyznanie pomocy do ARiMR, do osiągnięcia celu działań tj. podpisania umowy pomiędzy ARiMR a członkami Konsorcjum „Moja Soja”. W ramach spotkania została również przybliżona tematyka uprawy soi. W trakcie operacji broker innowacji z Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie przedstawił najważniejsze warunki i tryb przyznawania

oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Współpraca”. Na bazie swoich doświadczeń w aspekcie konsorcjum „Moja Soja” przedstawił wysokość pomocy jaką można uzyskać.

Zwieńczeniem części wykładowej był wyjazd do pobliskiego Grocholina i obserwacja 16 odmian soi. Każdy z uczestników miał możliwość organoleptycznie ocenić samą daną odmianę, jej rozwój w obliczu abiotycznych czynników stresowych takich jak susza, wysoka temperatura.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <https://lodr.pl/innowacje/485-soja-bohaterka-wyjazdu-studyjnego-relacja-z-wyjazdu>

3. Wyjazd studyjny do Austrii jako działanie na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla osób wdrażających innowacje na obszarach wiejskich

Organizator: Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli

Data: 4-7 września 2018 r.

Miejsce: Austria

Forma: wyjazd studyjny

Opis:

Głównym celem projektu było dostarczenie wiedzy na temat innowacyjnych rozwiązań w zakresie nowoczesnego rolnictwa dla rolników, doradców rolniczych, przedsiębiorców oraz przedstawicieli świata nauki. Podczas czterech dni wyjazdowych uczestnicy poznali charakterystyczne dla obszaru Styrii produkty regionalne oraz odwiedzili innowacyjne gospodarstwa rodzinne nastawione na kultywowanie tradycji.

Uczestnicy wyjazdu odwiedzili olejarnię Herbersdorf. Ölmühle Herbersdorf jest jednym z niewielu wciąż całkowicie zachowanych przedsiębiorstw, w których styryjski olej z pestek dyni wytwarzany jest w całkowicie tradycyjny sposób. Podczas jesiennych zbiorów pestki zostają mechanicznie oddzielone od miąższu, następnie zostają umyte i wysuszone. Tak przygotowane nadają się do przechowywania i olej może być zawsze, zależnie od potrzeby, świeżo tłoczony. To jest niesamowitą zaletą w porównaniu z innymi olejami. Wszyscy producenci oraz rolnicy uprawiający dynie na potrzeby oleju styryjskiego muszą być objęci systemem kontroli jednostki certyfikującej Lacon GmbH. To uprawnia do tytułu „Chronione Oznaczenie Geograficzne”. Styryjski olej z pestek dyni nie tylko dobrze smakuje, ale ze względu na wysoką zawartość nienasyconych kwasów tłuszczowych, wielu witamin i minerałów jest jednym z najzdrowszych olejów na świecie.

Co najmniej tak samo sławne są styryjskie jabłka. Region znany jest z ich uprawy do tego stopnia, że władze landu stworzyły w okolicach Grazu ciągnący się przez 25 kilometrów szlak tematyczny. Uczestnicy wyjazdu zwiedzili autokarem Szlak Jabłkowy. Ze względu na występujący co roku w tym rejonie grad, nad większością sadów zamontowane są siatki przeciwgradowe. Podczas przejazdu pomysłodawca Apfelstraße Pan Kelz przedstawił korzyści udziału producentów w szlaku, ofertę szlaku, najważniejsze lokalne wydarzenia oraz kwestie marketingowe i promocyjne regionu oparte na jabłku.

W miejscowości Harl znajduje się również Sortownia Jabłek OBST, jedna z najnowocześniejszych sortowni i pakowni jabłek w Europie. Obecnie firma przechowuje około 25 000 ton jabłek, dostarczanych przez 100 producentów i eksportuje towar do ponad 30 krajów oraz na rynek austriacki.

Kolejnym odwiedzanym miejscem było gospodarstwo Franza Deutschmanna, który od 25 lat prowadzi swoją ekologiczną serową mleczarnię w Frauental koło Deutschlandsberg w Schilcherland i od początku opiera się wyłącznie na ekologicznym surowym własnym mleku i tradycyjnym rzemiośle. Od 1993 roku Bio Hofkäserei Deutschmann produkuje najlepsze sery, które dojrzewają w starej rodzinnej piwnicy. Uczestnicy mieli możliwość zobaczenia hodowli bydła, zwiedzili serownię, sklep ze sprzedażą bezpośrednią.

Podczas wyjazdu studyjnego grupa odwiedziła również winiarnię pana Stefana Langmanna. Dzięki nowoczesnej technologii przetwórczej, takiej jak zaawansowane technologicznie prasy, cenne winogrona są najpierw delikatnie prasowane, a zbiorniki ze stali nierdzewnej

kontrolowane temperaturą gwarantującą doskonały proces fermentacji i dojrzewania w celu optymalnego zachowania pierwotnego owocu winogron w winie. Czerwone wina osiągają swój prawdziwy bukiet smaków dzięki leżakowaniu w małych beczkach z francuskiego dębu. Nowoczesna rozlewnia, spełniająca wszystkie współczesne wymagania, to kolejne innowacyjne osiągnięcie, które uczestnicy mogli zobaczyć.

Dolina Pielachtal co roku w smakowity sposób oddaje cześć dereniowi jadalnemu, organizując we wrześniu tzw. dereniowy odpust. Czerwone owoce są bogate w witaminy, wykorzystywane są do doskonałych dżemów i soków, oliwek i aksamitnego likieru, ale także do znakomitych, wielokrotnie nagradzanych sznapsów Dirndl. Podczas seminarium pan Johan Weis Steinschalter podkreślił, że uprawa derenia jadalnego w Austrii ma długoletnią tradycję. 15 lat temu po dokonaniu inwentaryzacji nasadzeń stwierdzono, że jest ich bardzo dużo. Rozpoczęto działania marketingowe mające na celu promocję derenia jako rośliny, jako owocu wykorzystywanego do przetwórstwa oraz elementu atrakcji turystycznej. Powstała wtedy organizacja regionalna promująca produkty z derenia – Stowarzyszenie Dolina Derenia. Ekstensywne uprawy derenia jadalnego stanowią przykład utrzymania i rozwoju bioróżnorodności w wymiarze przyrodniczym, kulturowym i społecznym.

Austria od lat jest wzorem w zakresie opracowywania nowych, często innowacyjnych rozwiązań technologicznych w zakresie rolnictwa i wdrażania ich do praktyki. Nowoczesne sadownictwo, uprawy winorośli, derenia, dyni oraz możliwość prowadzenia małego przetwórstwa na terenie całego kraju bez skomplikowanych przepisów prawnych, sprawia że austriackie rolnictwo jest konkurencyjne w UE. Wyjazd do Austrii dał uczestnikom możliwość bezpośredniego kontaktu z rolnikami i przedsiębiorcami, obserwacji różnych innowacyjnych rozwiązań tam stosowanych, a które byłyby trudne do zaobserwowania w warunkach polskich.

Zdjęcia:

Więcej informacji: http://lodr.konskowola.pl/www_m/index.php/aktualnosci-sir/714-wyjazd-studyjny-do-austrii-jako-dzialanie-na-rzecz-tworzenia-sieci-kontaktow-dla-osob-wdrazajacych-innowacje-na-obszarach-wiejskich-2

4. Innowacje w praktyce – cykl warsztatów polowych: rzepak, soja, kukurydza -SOJA-

Organizator: Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu

Data: 6 września 2018 r.

Miejsce: Zakład Doświadczalny w Tarnowie koło Ząbkowic Śląskich

Forma: warsztaty

Opis:

Zakład w Tarnowie zajmuje się prowadzeniem doświadczeń i ich dokumentowaniem, zgodnie z metodykami obowiązującymi w COBORU, a także upowszechnianiem wiedzy o odmianach roślin uprawnych. W ramach doświadczeń prowadzona jest kolekcja 45 odmian soi i dodatkowo pole produkcyjne. Taka różnorodność jest wynikiem rozszerzenia przez COBORU zakresu badań związanych z soją w ramach tzw. inicjatywy białkowej. Jej celem jest popularyzacja zwiększenia powierzchni uprawy roślin białkowych i soi dla poprawy bilansu paszowego w kraju.

O znaczeniu soi, jednej z roślin bobowatych w polskim płodozmianie, w szczególności w aspekcie uwzględnienia roślin wysokobiałkowych jako dopełnienia wymogu zazielenienia, mówił Andrzej Dawidowicz z Saaten-Union Polska. Temat związany z prawidłową agrotechniką soi, szczególnie nawożeniem i ochroną zaprezentowała Agnieszka Krawczyk z Grupy Azoty. Natomiast Dyrektor Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Głubczycach Krzysztof Gawęcki, wieloletni praktyk sojowy poruszył szczególnie ważne dla rolników kwestie, dotyczące prawidłowego zbioru soi, minimalizującego straty oraz przedstawił najnowsze rozwiązania techniczne w tym zakresie.

Drugą część szkolenia stanowiły warsztaty podczas których pokazano zbiór soi na poletkach doświadczalnych. Omówiono podstawowe parametry wilgotności i jakości decydujące o przydatności technologicznej ziarna. Pracownicy Stacji i przedstawiciele hodowców zaprezentowali kolekcję odmian znajdujących się pod oceną SDOO w Tarnowie. Swoje odmiany prezentowały także firmy Saaten-Union Polska, Prograin Zia i Saatbau.

Podczas szkolenia uczestnicy mieli okazję znaleźć odpowiedź na wiele pytań i problemów związanych z uprawą soi, która cieszy się coraz większym zainteresowaniem rolników.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <http://www.dodr.pl/sir/sir-sojowa-kolekcja>

5. Innowacyjne metody wytwarzania produktów pochodzenia pszczelego oraz sposób doboru ziół do produkcji ziołomiodów

Organizator: Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach

Data: 9-11 września 2018 r.

Miejsce: Koryciny

Forma: wyjazd studyjny

Opis:

W wyjeździe wzięli udział głównie pszczelarze z województwa łódzkiego, rolnicy oraz doradcy rolni. Miejscem docelowym była miejscowość na Podlasiu – Koryciny. Konkretnie – w malowniczej scenerii, w „ziołowym zakątku” uczestnicy mieli okazję powrócić do korzeni. Na terenie ośrodka, wśród malowniczych pól i lasów, z dala od miejskiego zgiełku i zanieczyszczeń znajduje się Podlaski Ogród Botaniczny, który zachwyca różnorodnością ziół i surowców zielarskich.

W trakcie szkoleń uczestnicy zapoznali się z tematyką dotyczącą innowacyjnych metod doboru ziół do wytwarzania ziołomiodów oraz poznali innowacyjne metody wytwarzania innych produktów pochodzenia pszczelego. Przedstawiono uczestnikom ich wartości odżywcze i zdrowotne, zaś słuchacze zasmakowali bogatej różnorodności wyrobów, co znacznie uatrakcyjniło wykład.

Właściciel „Ziołowego zakątka” przedstawił uczestnikom wyjazdu studyjnego pełną gamę ziół potrzebnych do produkcji ziołomiodów podczas spaceru w Podlaskim Ogródku Botanicznym. Rośliny posadzone są grupowo, co pozwala na prowadzenie leczenia zapachem czyli aromaterapię np. zakątek czosnkowy, gdzie można w sposób naturalny oczyścić swoje płuca.

W Łapińskiej Pasiece, jej właściciel opowiedział o kolejnym miodowym produkcie, czyli miodzie pitnym. Zobaczyliśmy nie tylko sklep, magazyn, ale także pomieszczenie do wirowania i przelewania miodu.

Dwór Bartnika w Narewce to historia pszczelarstwa. Właściciel obiektu z ogromną pasją i zaangażowaniem przedstawiał eksponaty ze swego Muzeum Pszczelarstwa. Obiekt, położony w Puszczy Białowieskiej oczarował swoim bogactwem naturalnym i bogatą kolekcją uli w ogródku – ule kłodowe, kószki oraz ule figuralne. Na zakończenie udaliśmy się do uloterapii – domku do terapii, który coraz częściej jest zalecany przez lekarzy ze względu na swoje właściwości lecznicze.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <https://www.lodr-bratoszewice.pl/sir/aktualnosc/o-zlomalomiodach-na-podlasiu>

6. Spotkanie informacyjno – szkoleniowe dla brokerów innowacji oraz pracowników CDR i ODR wspierających prace związane z wdrażaniem działania „Współpraca”

Organizator: Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Warszawie

Data: 10-12 września 2018 r.

Miejsce: Zielona Góra

Forma: spotkanie informacyjno - szkoleniowe

Opis:

W spotkaniu uczestniczyło 46 osób, w tym zaproszeni goście z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Spotkanie dotyczyło istotnych kwestii związanych z działaniem „Współpraca” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 m.in. prezentacji procedur oraz projektów druków niezbędnych przy ubieganiu się o przyznanie pomocy w ramach działania w tegorocznym naborze. W trakcie narady uczestnikom przedstawiono bieżące zagadnienia związane z aspektami prawnymi tworzenia Grup Operacyjnych EPI oraz nowelizacją rozporządzenia z 23 grudnia 2016 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Współpraca” objętego PROW 2014-2020.

Jednym z bloków tematycznych spotkania była również kwestia realizacji zadań Sieci w kontekście wdrażania działania Współpraca oraz omówienie tworzących się inicjatyw w poszczególnych województwach

Przedmiotowe spotkanie umożliwiło uczestnikom wymianę doświadczeń oraz dobrych praktyk z zakresu tworzących się Grup Operacyjnych EPI.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <https://sir.cdr.gov.pl/2018/09/27/spotkanie-informacyjno-szkoleniowe-dla-brokerow-innowacji-oraz-pracownikow-cdr-i-odr-wspierajacych-prace-zwiazane-z-wdrazaniem-dzialania-wspolpraca-relacja/>

7. Gospodarstwa opiekuńcze jako alternatywna forma rozwoju gospodarstw świętokrzyskich - dobre przykłady funkcjonowania gospodarstw opiekuńczych w Holandii i Polsce

Organizator: Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach

Data: 10-14 września 2018 r.

Miejsce: Holandia

Forma: wyjazd studyjny

Opis:

22 osoby, w tym rolnicy, doradcy działu rozwoju obszarów wiejskich oraz przedstawiciele Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Kielcach wzięły udział w wyjeździe studyjnym do Holandii. W programie wyjazdu zaplanowano 5 wizyt w gospodarstwach opiekuńczych

w Holandii i 2 wizyty w gospodarstwach agroturystycznych uczestniczących w projekcie realizowanym przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie pn. „Zielona opieka”. Opiekunem merytorycznym w Holandii był Kees Manintveld doradca ds. rozwoju obszarów wiejskich, w tym rolnictwa opiekuńczego.

Pierwszym punktem programu było spotkanie z Keesem, który omówił program zaplanowanych wizyt w gospodarstwach opiekuńczych na terenie Holandii oraz przeprowadził wykład wprowadzający na temat rolnictwa społecznego w Holandii. Następnie odbyła się wizyta w gospodarstwie opiekuńczym De Kleine Weide Blommendal (Mała łąka). Na farmie opieki - jak podkreślała jej właścicielka - oferowana jest opieka dzienna osobom głównie dorosłym z problemami psychiatrycznymi, po wylewach i uzależnionym. W tygodniu mają około 55 podopiecznych. Ważnym elementem pobytu podopiecznego na farmie jest jego aktywność fizyczna, wszyscy wykonują tu drobne prace pod opieką wolontariuszy i stażystów w zależności od swoich zainteresowań, możliwości zdrowotnych i sprawności fizycznej. Stąd do dyspozycji podopiecznych stworzono duży ogród warzywny, warsztat stolarski, są też drobne zwierzęta gospodarskie. Mają miejsce do wspólnego bycia razem, wspólnego jedzenia posiłków przygotowanych na bazie warzyw uprawianych ekologicznie na farmie, relaksu i odpoczynku etc. Gospodarstwo posiada certyfikat Federacji gospodarstw opiekuńczych, który wydawany jest na trzy lata. Zarówno Kees jak właścicielka gospodarstwa zwracali uwagę na procedury jakie obowiązują w Holandii dla gospodarstw opiekuńczych np. posiadanie odpowiednich kwalifikacji przez właścicieli (minimum jedna osoba z domowników ma mieć wyższe wykształcenie), ukończone kursy na opiekunów, pierwszej pomocy oraz poddanie się licznym kontrolom.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <https://www.sodr.pl/main/aktualnosci/Swietokrzyscy-rolnicy-z-wizyta-w-holenderskich-gospodarstwach-opiekunczych/idn:701>

8. Nowoczesna hodowla bydła z wykorzystaniem embriotransferu

Organizator: Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Data: 10 - 14 września 2018 r.

Miejsce: Holandia

Forma: wyjazd studyjny

Opis:

Uczestnikami wyjazdu byli hodowcy bydła, specjaliści, przedstawiciele związku hodowców oraz doradcy. W trakcie wyjazdu uczestnicy zwiedzili gospodarstwo hodowli zwierząt

w miejscowości Damwoude. Gospodarstwo, o charakterze typowo komercyjnym, nastawione jest na zakup zarodków oraz odchów cieląt (jałówek), od których w wieku 11 miesięcy pozyskuje się zarodki. Farma nie utrzymuje zwierząt w laktacji, oparta jest głównie na młodzieży i krowach dawczyniach.

Kolejny dzień to pobyt w gospodarstwie mlecznym, w którym stado krów dojnych liczyło 170 sztuk o wydajności 10,5 tys. litrów. W gospodarstwie wprowadzona została kompletna automatyzacja żywienia, która pozwala hodowcy więcej czasu poświęcić na obserwowanie stada pod kątem rozrodczości, zdrowotności, a także utrzymania dobrostanu zwierząt. Hodowca może pochwalić się wysoką jakością mleka, uzyskiwaniem 170 tys. komórek somatycznych w 1 mm mleka.

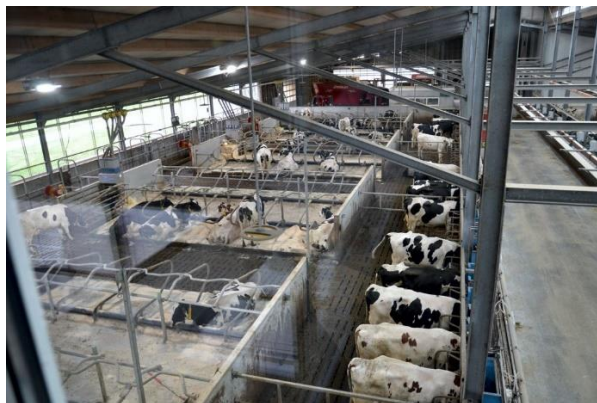
Uczestnicy zwiedzili również w Leeuwarden farmę rządową. Tutaj prowadzona jest działalność naukowo-dydaktyczna. Gospodarstwo współpracuje z uczelniami i instytucjami krajowymi oraz zagranicznymi. Można uznać, że jest to „pole doświadczalne” oparte o 550 sztuk krów. Dzięki temu opracowuje się dla gospodarstw produkujących mleko nowe technologie, które uwzględniają ochronę środowiska w postaci obniżenia emisji dwutlenku węgla oraz metanu. Właśnie ze względu na duże ograniczenia emisji dwutlenku węgla w Holandii wprowadzono ograniczenie pogłowia krów dla każdego gospodarstwa (zmniejszenie objęło 8% posiadanego stada).

W programie wyjazdu studyjnego znalazła się również wizyta w gospodarstwie mlecznym, gdzie głównym kierunkiem jest produkcja i przenoszenie zarodków uzyskiwanych dzięki synchronizacji rui i superowulacji. Gospodarstwo posiada ponad 100 sztuk cieląt oraz jałówki, od których pobiera się zarodki. Przebywają tu również zwierzęta młode odchowywane odpłatnie. Są to dawczynie zarodków, które wracają do właściciela, gdzie po wycieleniu rozpoczynają laktację. W tej „fabryce” zarodków utrzymywane jest również stado 45 krów o wysokim potencjale genetycznym ze średnią wydajnością 12,5 tys. litrów mleka. Dojone robotem krowy dają 40 litrów mleka dziennie, są też sztuki przekraczające tę normę i do robota podchodzą 5 razy dziennie.

Uczestnicy wyjazdu mogli bezpośrednio porozmawiać z właścicielami farm, z hodowcami. Mogli podpatrzeć, w jaki sposób prowadzone jest gospodarstwo. Wizyty te sprzyjały wymianie doświadczeń pomiędzy hodowcami z Polski i Holandii.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <http://www.wodr.poznan.pl/sir/aktualnosci/item/8726-relacja-z-wyjazdu-nowoczesna-hodowla-bydla-z-wykorzystaniem-embriotransferu>

9. Budowanie sieci partnerstw w celu wdrażania innowacji w zakresie wprowadzania do obrotu żywności wysokiej jakości

Organizator: Warmińsko – Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie

Data: 10 - 15 września 2018 r.

Miejsce: Czechy-Austria; Słowacja – Węgry

Forma: wyjazd studyjny

Opis:

Celem operacji było upowszechnianie wiedzy i transfer dobrych praktyk w zakresie wdrażania innowacji o charakterze organizacyjnym, procesowym lub marketingowym w odniesieniu do produkcji i sprzedaży żywności wysokiej jakości wykorzystując w tym celu krótkie łańcuchy dostaw. Operacja miała za zadanie rozpowszechniania korzyści płynących z networkingu w sektorze rolno-spożywczym, zawiązywania partnerstw w celu dywersyfikacji źródeł dochodu i tworzenia grup operacyjnych, rozpoznania oczekiwań i postaw nabywczych konsumentów regionalnych produktów żywnościowych oraz dyferencjacji produktów regionalnych w tym wdrażania strategii wyróżniania tych produktów według tożsamości regionalnej i wykorzystania czynnika tradycji w marketingu.

Uczestnikami wyjazdu studyjnego byli przedstawiciele Inspekcji Weterynaryjnej i Sanitarnej, samorządu rolniczego oraz rolnicy i doradcy z czterech województw: warmińsko-mazurskiego, podlaskiego, mazowieckiego i dolnośląskiego.

Pierwszego dnia, po wspólnej wizycie w polskiej winnicy Jaworek nieopodal Wrocławia, zorganizowano dla wszystkich uczestników spotkanie informacyjno-szkoleniowe poświęcone tematyce SIR, EIP-AGRI oraz działaniu „Współpraca” z PROW 2014-2020, po którym grupa została podzielona na dwie części: pierwsza część uczestników następnego dnia pojechała na Słowację i Węgry, a druga część do Czech i Austrii.

Dla grupy czesko-austriackiej pierwszym punktem wizyty było czeskie gospodarstwo mleczne działające w systemie rolnictwa ekologicznego i produkujące własne ekologiczne przetwory

mleczne. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z produktami mlecznymi wytwarzanymi w gospodarstwie, a także porozmawiać o sposobie ich sprzedaży i dystrybucji. Ponadto podczas wizyty w Czechach uczestnicy wyjazdu mieli okazję odwiedzić jeszcze jedno gospodarstwo ekologiczne produkujące własne artykuły spożywcze, małą rodzinną winnicę oraz spotkać się z przedstawicielami EIP AGRI i porozmawiać o innowacyjnych projektach przygotowywanych przez czeskich rolników.

Z kolei w Austrii grupa odwiedziła dwa gospodarstwa zajmujące się produkcją bydła mięsnego. Jedno z nich posiada własne pomieszczenie do rozbioru zwierząt oraz chłodnię, w której mięso dojrzewa. Drugie z kolei dokonuje uboju i rozbioru mięsa usługowo, natomiast produkcja wędlin i innych przysmaków z mięsa odbywa się już w specjalnie przygotowanym pomieszczeniu w gospodarstwie. W tych gospodarstwach uczestnicy zapoznali się z wymogami weterynaryjnymi dotyczącymi produkcji mięsa w Austrii oraz z organizacją jego produkcji. Interesującym punktem wyjazdu była również wizyta w gospodarstwie produkującym olej z pestek dyni, gdzie przedstawiono innowacyjne sposoby jego zastosowania oraz tłoczenia.

Dodatkowo w Austrii odbyło się spotkanie w instytucie naukowym prowadzącym badania nad innowacjami w zakresie uprawy roślin, a także spotkanie w gospodarstwie produkującym ekologiczny humus przy zastosowaniu innowacyjnych metod.

Grupa słowacko-węgierska rozpoczęła wyjazd od wizyty w słowackiej farmie krów mlecznych w Oponicach, która – pomimo że standardem odbiegała od nowoczesnych polskich gospodarstw – mogła pochwalić się wysoko jakościowym produktem. Następnie była okazja zwiedzić jedną z największych słowackich ferm bydła mlecznego w miejscowości Bzovik, gdzie wybudowano ogromne, nowoczesne budynki obory i hali udojowej dla ponad 700 sztuk krów mlecznych. Odpady z tego gospodarstwa służą jako substrat dla współpracującej z nim biogazowni o mocy 1,5 MW, dla której dostarcza substrat w postaci odchodów.

Podczas wizyty na Węgrzech zapoznano się z charakterystyką rolnictwa tego kraju, gdzie przeważają gospodarstwa wielkoobszarowe, a na polach spotkać można głównie kukurydzę oraz rośliny oleiste tj. rzepak czy słoneczniki. W Budapeszcie grupa odbyła inspirujące spotkanie z przedstawicielami samorządu rolniczego, którzy przedstawili sytuację węgierskiego rolnictwa i sposób ich reprezentacji w tutejszym parlamencie.

Zarówno Słowacja, jak i Węgry mają dużo cieplejszy klimat niż Polska, dlatego powszechny jest tam widok dużych powierzchni gruntów pokrytych farmami fotowoltaicznymi oraz ogromnych winnic. Tradycje winiarskie to jedna z wizytówek Węgier, nie sposób więc było gościć na Węgrzech i nie odwiedzić słynnych winnic oraz nie skosztować winogron i tamtejszego produktu regionalnego, czyli wina.

Każda z wizyt i spotkań podczas wyjazdów dały nowe inspiracje i możliwości wymiany doświadczeń. Na zakończenie wyjazdu obie grupy spotkały się ponownie w Polsce, w Trzebnicy pod Wrocławiem na konferencji podsumowującej operację. Podczas dyskusji uczestnicy wymienili się spostrzeżeniami, poglądami i doświadczeniem zdobytymi w trakcie

tych dwóch wyjazdów, które niewątpliwie dały możliwość poznania technologii i specyfiki produkcji lokalnej żywności wysokiej jakości, ale również rozwiązań formalno-prawnych w zakresie wprowadzania do obrotu żywności wysokiej jakości oraz podejścia rolników i mieszkańców tych państw do tego typu produktów spożywczych.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <http://wmodr.pl/index.php?id=19&nid=1189&l=pl&idn=30&lid=1>

10. Innowacyjne technologie w przetwórstwie mięsnym na poziomie gospodarstwa rolnego

Organizator: Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Karniowicach

Data: 12 września 2018 r.

Miejsce: Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Wydział Technologii Żywności

Forma: szkolenie

Opis:

W szkoleniu uczestniczyło 20 osób, w skład których weszli rolnicy i doradcy.

Celem szkolenia było przekazanie wiedzy teoretycznej oraz praktycznych umiejętności w zakresie przetwarzania produktów mięsnych w gospodarstwie rolnym. Rozwój małego przetwórstwa w obrębie gospodarstwa rolnego daje możliwość wykorzystania surowców własnych w produkcji, skrócenie łańcucha dostaw producent - konsument, zróżnicowania działalności rolniczej oraz podniesienia kondycji ekonomicznej gospodarstw na obszarach wiejskich.

W trakcie szkolenia uczestnicy otrzymali wiedzę z zakresu technologii produkcji, wymagań higienicznych, bezpieczeństwa żywności z uwzględnieniem rolniczego handlu detalicznego. Zajęcia prowadzone były z podziałem na część: teoretyczną (wykłady obejmujące 3 godziny dydaktyczne) i praktyczną (warsztaty 5 godzinne obejmujące proces produkcyjny: kiełbasy, parówek i szynki).

W ramach operacji opracowana została publikacja w ilości 500 szt., w której zawarte zostały zagadnienia dotyczące: procesów produkcyjnych oraz bezpieczeństwa żywności przy zakładaniu małego przetwórstwa na poziomie gospodarstwa rolnego. Publikacja przekazana została uczestnikom szkolenia oraz mieszkańcom obszarów wiejskich celem dotarcia do szerszej grupy beneficjentów zamierzających w najbliższym czasie uruchomić w swoim gospodarstwie małe przetwórstwo. Efektem przeprowadzonych działań ma być wartość dodana operacji poprzez dywersyfikację dochodów rolniczych oraz rozwój lokalnego przetwórstwa.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <http://www.modr.pl/wydarzenie/relacja-ze-szkolenia-pn-innowacyjne-technologie-w-przetworstwie-miesnym-na-poziomie>

11. Współczesne wyzwania gospodarki wodnej na obszarach wiejskich

Organizator: Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Warszawie
we współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu

Data: 17-19 września 2018 r.

Miejsce: Polanica Zdrój

Forma: konferencja

Opis:

W wydarzeniu wzięło udział 140 uczestników z całej Polski.

Konferencja była doskonałą okazją do połączenia środowiska praktyków: rolników i doradców rolniczych z przedstawicielami świata nauki zajmujących się zagadnieniami gospodarki wodnej na obszarach wiejskich. W ramach konferencji odbyło się 6 sesji, w których poruszane były tematy m.in. dotyczące zjawisk ekstremalnych występujących na terenie naszego kraju jak susze i powodzie, zagadnień związanych z zanieczyszczeniem środowiska glebowego i wodnego oraz wykorzystania innowacyjnych rozwiązań w zakresie racjonalnego gospodarowania wodami na terenach jednostek samorządów terytorialnych i zlewni rzek. W ramach konferencji, poza prelekcjami, odbyła się również sesja posterowa.

Pierwszego dnia konferencji uczestnicy zapoznali się ze strategiami Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczącymi wykorzystania zasobów wody w rolnictwie oraz z aktualnym stanem prawnym dotyczącym gospodarowania wodami w Polsce poprzez analizę przepisów Prawa wodnego ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania suszy oraz powodzi, a także możliwości wykorzystywania wody do celów rolniczych oraz utrzymywania cieków i urządzeń wodnych.

Drugi dzień konferencji poświęcony był tematom związanym m.in. z gospodarowaniem wodą w zlewniach, problematyce dotyczącej zanieczyszczenia wód odpadami stałymi i ciekłymi oraz metodom ograniczania negatywnego wpływu rolnictwa na zasoby wodne.

Zaprezentowane zostały nowoczesne rozwiązania poprawy jakości wody w zbiornikach wykorzystywanych m.in. do nawodnień, poprzez stosowanie zbiorników wstępnych. Ich zadaniem jest zatrzymanie transportowanych przez rzekę zanieczyszczeń. Zaprezentowane zostały również nowoczesne metody obliczeń numerycznych, matematycznych oraz badań fizycznych w laboratoriach (badania modelowe) w aspekcie przepływu wody przez urządzenia hydrotechniczne służące regulacji gospodarki wodnej i wodno-ciekowej (kanały, zbiorniki, osadniki w oczyszczalniach ścieków) – służące optymalizacji działań. Przedstawiona została innowacyjna metoda regulacji rzek poprzez generowanie ścieżki stacjonarnej turbulencji, która powoduje ograniczenie erozji brzegów cieków naturalnych. Dużą ciekawość wzbudził również temat racjonalnego zagospodarowania wodą deszczową. Zwrócono uwagę, że zagadnienie to nie dotyczy tylko obszarów zurbanizowanych ale również wykorzystywanych rolniczo np. terenów, na których prowadzi się uprawy pod osłonami.

Podczas konferencji podkreślano problemy gospodarki wodno-ściekowej na terenach z zabudową rozproszoną w perspektywie migracji ludności z miast na wieś.

Dużą ciekawość wzbudzał temat biowęgla, a zwłaszcza możliwość zastosowania biowęgla w geokompozytach absorbujących wodę. Zaprezentowano wstępne wyniki badań efektów zastosowania biowęgla w warstwie ornej na glebie lekkiej, które potwierdzają zwiększenie wodochłonności warstwy ornej oraz ograniczenie rozwoju niekorzystnych mikroorganizmów. W formie dyskusji zostały zaprezentowane natomiast badania, które uzyskały odmienne wyniki. Stwierdzono, że istnieje potrzeba prowadzenia dalszych prac oraz badań w zakresie wykorzystania biowęgla w rolnictwie.

Dzięki wymianie doświadczeń pomiędzy gronem naukowym a praktykami znaleziono potencjalne wykorzystanie kwasu siarkowego, będącego efektem wzbogacania pirochemicznego rudy miedzi, przy nowatorskich technikach zakwaszania gnojowicy, które testowane są w warunkach Polski przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu. Takie rozwiązanie może jednocześnie prowadzić do zagospodarowania nadwyżki kwasu oraz zapobiegania stratom azotu z produkcji zwierzęcej.

Podczas drugiego dnia konferencji poruszono również temat ograniczania strat biogenów z gospodarstw rolnych oraz wpływ tych strat na środowisko naturalne. Zaprezentowano również innowacyjne techniki zrównoważonego wykorzystania wody w uprawach na

przykładach projektów realizowanych przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu takich jak FERTINNOWA oraz NEFERTITI.

Trzeci dzień konferencji poświęcony był na zagadnienia związane z produkcją roślinną w kontekście wykorzystania wody. Omówione zostały między innymi agrotechniczne aspekty gospodarowania wodą w rolnictwie, postęp odmianowy w hodowli roślin uprawny w przeciwdziałaniu suszy oraz możliwości wykorzystania symbiozy grzybów endofitycznych z roślinami dla przeciwdziałania suszy na przykładzie traw.

Podczas podsumowania konferencji wskazano na potrzebę edukacji społeczeństwa w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą, zwłaszcza w nawiązaniu do okresowych jej niedoborów i coraz częściej pojawiających się zjawisk ekstremalnych, a także w nawiązaniu do przeciwdziałania zanieczyszczeniom wód gruntowych i powierzchniowych. Podkreślono, że państwowe jednostki doradztwa rolniczego mają bardzo duży potencjał, który powinien zostać wykorzystany do edukacji rolników oraz mieszkańców obszarów wiejskich w powyższym zakresie.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <https://sir.cdr.gov.pl/2018/09/28/wspolczesne-wyzwania-gospodarki-wodnej-na-obszarach-wiejskich-relacja/>

12. Zakładanie plantacji winorośli. Uprawa winogron, produkcja wina, soków – alternatywą dla lubelskich rolników

Organizator: Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli

Data: 18 - 20 września 2018 r.

Miejsce: woj. podkarpackie

Forma: wyjazd studyjny

Opis:

Głównym celem projektu było podniesienie wiedzy oraz nabycie doświadczenia w zakresie zakładania winnic oraz pozyskanie nowych kontaktów wśród rolników, doradców, przedsiębiorców z terenu województwa lubelskiego.

Podczas wizyty na podkarpaciu rolnicy, doradcy i przedsiębiorcy, uczestniczyli w seminarium nt. uprawy winogron, produkcji wina, soków, przeprowadzonym przez eksperta-wiceprezesa Stowarzyszenia Winiarzy Podkarpacia. Omówiono najważniejsze kwestie związane z wyborem siedliska, doбором odmian i założeniem winnicy, uprawą, zbiorem i przerobem winogron, produkcją oraz oceną wina.

Podczas wyjazdu odbyły się 4 wizyty studyjne w winnicach leżących na Podkarpackim Szlaku Winnic.

Organizacja wyjazdu studyjnego była doskonałą formą podniesienia wiedzy wśród uczestników, wymiany wiedzy i doświadczeń, pokazania w jaki sposób funkcjonują winnice w innym województwie a co za tym idzie zachęcenia ich do zakładania plantacji w swoich gospodarstwach jako alternatywy do pozyskiwania dodatkowych środków. Nawiązanie nowych kontaktów oraz wymiana doświadczeń zmotywuje różne podmioty do wspólnych działań mających na celu podniesienie rentowności swoich gospodarstw.

Zdjęcia:

Więcej informacji: http://lodr.konskowola.pl/www_m/index.php/aktualnosci-sir/720-szlakiem-podkarpackich-winnic

13. Innowacyjne technologie w rolnictwie precyzyjnym

Organizator: Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Poznaniu

Data: 20-21 września 2018 r.

Miejsce: Poznań

Forma: szkolenie

Opis:

Celem operacji było przygotowanie doradców rolniczych, pracowników izb rolniczych, rolników do podejmowania działań prowadzących do wdrażania innowacyjnych rozwiązań w zakresie rolnictwa precyzyjnego w gospodarstwach rolnych.

W szkoleniu uczestniczyło 31 osób – doradców rolniczych, specjalistów produkcji roślinnej, publicznych i prywatnych Ośrodków Doradztwa Rolniczego, przedstawiciele Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, przedstawiciele Izb Rolniczych, Przemysłowego Instytutu Maszyn Rolniczych, studentów Uniwersytetu Przyrodniczego oraz rolników zainteresowanych rolnictwem precyzyjnym.

W pierwszym dniu zajęcia prowadzili wykładowcy z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz wykładowcy SatAgro, Agrinavia oraz KS Konsulting. Uczestnicy szkolenia zapoznali się z nowymi rozwiązaniami jakie zostały wprowadzone w precyzyjnym prowadzeniu maszyn, nawożeniu roślin, siewie oraz w precyzyjnym oprysku. Jednym z nowych rozwiązań jest wykorzystanie programu WeedMaps do zwalczania chwastów w roślinach uprawnych, który steruje dyszami opryskiwacza po rozpoznaniu chwastów i w zależności od ich nasilenia i rodzaju, aplikuje dawkę znacznie ograniczając zużycie środków ochrony roślin. Celem szkolenia było też wykazanie korzyści jakie przynosi zastosowanie nowych rozwiązań w rolnictwie precyzyjnym i ile to kosztuje.

W drugim dniu odbyły się warsztaty terenowe w Bednarach na targach Agro Show prowadzone przez specjalistów firmy KUHN, John Deere i RAUCH. Prezenterzy szczegółowo omówili

maszyny w których wykorzystuje się urządzenia stosowane w rolnictwie precyzyjnym – agregaty uprawowo-siewne, opryskiwacze, rozsiewacze nawozów, kombajny zbożowe. Na stoisku John Deere zaprezentowano stymulatory pracy kombajnów, tworzenie map plonów i inne rozwiązania w rolnictwie precyzyjnym. Na polu pokazowym uczestniczyły ciągniki z rozsiewaczami nawozów różnych producentów wyposażone w rozwiązania techniczne oraz oprogramowanie umożliwiające realizację zadań w systemie rolnictwa precyzyjnego i współpracę z maszynami. Zmienną pracę urządzeń wysiewających uczestnicy mogli śledzić na telebimach.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <https://sir.cdr.gov.pl/2018/10/08/innowacyjne-technologie-w-rolnictwie-precyzyjnym-relacja/>

14. Innowacyjne metody w procesach przetwórczych owoców winorośli

Organizator: Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku

Data: 21 września 2018 r.

Miejsce: Kalsk

Forma: konferencja

Opis:

Konferencja była odpowiedzią na rosnące zainteresowanie uprawą winorośli i produkcją wina gronowego w województwie lubuskim. Głównym jej celem było podniesienie świadomości uczestników w zakresie nowoczesnej uprawy winorośli, innowacyjnego podejścia do technologii przetwórstwa owoców wpływającego na podniesienie walorów produkowanego wina oraz znaczenia winiarstwa województwa lubuskiego.

Podczas prelekcji zaprezentowane zostały nowości w ochronie i nawożeniu winorośli, technice zbioru i przechowywania owoców. Przedstawiciel Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku omówił również przepisy prawne oraz normy regulujące wyrób i rozlew wyrobów winiarskich, obrót tymi wyrobami i organizację rynku wina. Istotnym elementem konferencji było umożliwienie uczestnikom nawiązania kontaktów branżowych i stworzenie sposobności do zapoczątkowania dalekosiężnych relacji biznesowych.

Część szkoleniowa konferencji odbyła się w Lubuskim Ośrodku Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych w Kalsku, gdzie miał miejsce praktyczny pokaz produkcji wina na linii technologicznej. W procesie przetwórstwa wykorzystano ok. 200 kilogramów winogron białych i czerwonych. Pozyskany z nich moszcz poddawany jest obecnie procesom fermentacji i leżakowania. Innowacje w technologii produkcji win, sposoby określania składu poszczególnych gatunków wina, sposoby przechowywania, zasady degustacji - zaprezentował enolog z Uniwersytetu Neubrandenburg w Niemczech.

Rezultaty części szkoleniowej oraz wyniki analizy młodego wina zostaną przekazane uczestnikom konferencji w trakcie drugiego jej etapu – podsumowania, które planowane jest w grudniu 2018 r.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <https://lodr.pl/innowacje/492-co-nowego-w-lubuskich-innowacjach>

15. Rolnictwo ekologiczne – innowacje w produkcji i przetwórstwie na rzecz skracania łańcucha dostaw (POMORSKI EKOFESTIWAL)

Organizator: Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu

Data: 22 września 2018 r.

Miejsce: przy Gdański Bazar Natury przy ul. Słowackiego (na Garnizonie)

Forma: szkolenie

Opis:

22 września 2018 r. odbył się bazar produktów ekologicznych ze stoiskiem edukacyjnym, a po nim szkolenie pt. „Rolnictwo ekologiczne – innowacje w produkcji i przetwórstwie na rzecz skracania łańcucha dostaw”. Pomorscy producenci tego dnia przygotowali degustację produktów ekologicznych oraz kampanię edukacyjną. Na stoisku pojawiły się broszury pt. „Poznaj zasady produkcji ekologicznej”, ulotki i tablice informacyjne „Jak rozpoznać produkty ekologiczne”, opracowane przez PODR w Lubaniu. Dodatkowo dla najmłodszych dostępne były kolorowanki edukacyjne oraz pokazowe eksponaty w postaci np. kolb kukurydzy, ziarna zbóż itp.

Przez dwa tygodnie przed wydarzeniem odbywała się kampania informacyjno-edukacyjna. Na 4 telebimach w Trójmieście wyświetlany był spot, zapraszający na wydarzenie, jak również informujący o zasadach produkcji ekologicznej, jak rozpoznać produkty ekologiczne i jakiego oznakowania szukać na opakowaniach.

Po udanej sprzedaży oraz wymianie doświadczeń i poglądów na stoisku producentów ekologicznych, w sąsiedniej sali odbyło się szkolenie.

Jako pierwszy wykład wygłosił broker innowacji w PODR w Lubaniu, przedstawiając temat: Wdrażanie innowacji w rolnictwie ekologicznym za pomocą działania „Współpraca”. Omówił najważniejsze kryteria i warunki ubiegania się o pomoc finansową, zwłaszcza na działania związane z innowacją na rzecz skracania łańcucha dostaw.

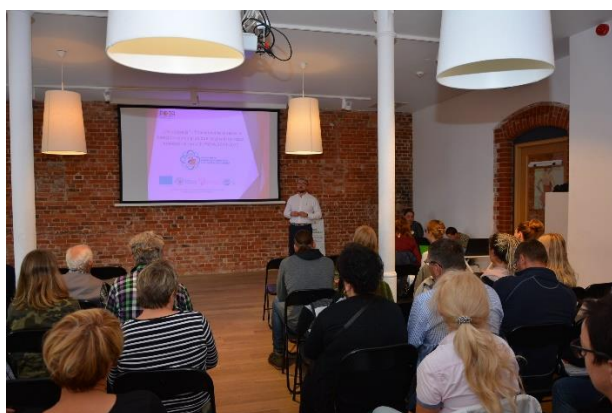
Następnie inspektor weterynaryjny ds. bezpieczeństwa żywności WIW w Gdańsku, zaprezentował jak wprowadzać do obrotu produkty ekologiczne w ramach rolniczego handlu detalicznego. Temat ten bardzo zaniepokoił obecnych na sali producentów ekologicznych, bowiem większość z nich preferuje właśnie ten typ sprzedaży, czyli sprzedaż bezpośrednio do klienta.

Kolejny wykładowca specjalista PODR w Lubaniu, przedstawił temat „Dobre praktyki produkcyjne, w tym biologiczne metody ochrony roślin”. Prezentacja, obfitująca w zdjęcia i filmy z praktycznymi komentarzami, spotkała się z dużą aprobatą uczestników szkolenia.

Zagadnienie „Innowacyjne metody sprzedaży i marketingu żywności ekologicznej w celu skracania łańcucha dostaw” przedstawiła przewodnicząca PSPE BioPomorze. Podkreśliła, jak ogromną rolę w dzisiejszych czasach spełnia Internet, bezpośredni kontakt z konsumentem, możliwość odwiedzenia gospodarstwa i uczestnictwa w zbiorach.

Po wykładach odbyła się ożywiona dyskusja na temat kierunku rozwoju gospodarstw ekologicznych w województwie pomorskim oraz konieczności wspólnych działań zmierzających do zwiększania świadomości ekologicznej i przetwórstwa ekologicznego. Podniesienie wiedzy i jakości życia społeczności lokalnej na obszarze województwa poprzez uczestnictwo w takim evencie jak POMORSKI EKOFESTIWAL, daje możliwość zapoznania się z niekonwencjonalnym sposobem wytwarzania żywności, jakim jest rolnictwo i przetwórstwo ekologiczne.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <http://podr.pl/relacja-z-i-pomorskiego-ekofestiwalu/>

16. Innowacyjne dla Małopolski metody i formy sprzedaży produktów rolnych bezpośrednio z pola i gospodarstwa

Organizator: Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Karniowicach

Data: 24-28 września 2018 r.

Miejsce: Nadrenia Północna – Westfalia

Forma: wyjazd studyjny

Opis:

Wyjazd zorganizowany dla grupy 20 rolników i doradców. Celem wyjazdu było zapoznanie uczestników z rolnictwem regionu a w szczególności ze sposobami sprzedaży produktów rolnych.

Na początku wyjazdu grupa odwiedziła gospodarstwo Spargelhof Frenken w miejscowości Meerbusch. Gospodarstwo specjalizuje się od ponad 20 lat w produkcji szparagów oraz innych warzyw. Właściciele dostarczają produkty do sieci handlowych a ponadto prowadzą sprzedaż w niewielkim sklepiku. Dodatkowo w gospodarstwie organizowane są pokazy i imprezy tematyczne dla dzieci chcących poznać życie na wsi (począwszy od najmłodszych lat). Rodzice przyprawiający dzieci na takie spotkania często stają się później klientami gospodarstwa. Dzięki uczestnictwu w projekcie "Trasa szparagowa Nadrenii Północnej - Westfalii" gospodarstwo korzysta ze wspólnego programu marketingowego (np. jednolite ulotki i plakaty). Według właścicieli gospodarstwa dużym problemem w Niemczech są nadal skomplikowane procedury związane ze sprzedażą bezpośrednią w szczególności jeżeli chodzi o rozliczenia podatkowe.

W kolejnym dniu uczestnicy mieli możliwość odwiedzenia Centrum Uprawy Doświadczalnej Warzyw i Owoców w Kolonii będącego projektem Izby Rolniczej Nadrenii Północnej - Westfalii. Podejmowane są tam badania dotyczące prowadzenia upraw przy wykorzystaniu ograniczonej ilości nawozów, pestycydów i wody, zarówno w szklarniach jak i w terenie. Centrum prowadzi działalność doradczą oraz szkoleniową w zawodach rolniczych. Oferuje także szeroki zakres analiz laboratoryjnych dla rolników.

Potrzeby rynku produktów ekologicznych w Niemczech są bardzo duże o czym świadczą sukcesy kolejnego, odwiedzonego w czasie wyjazdu gospodarstwa należącego do rodziny Bursch. Gospodarstwo uprawia warzywa i owoce ekologiczne według standardów Stowarzyszenia Demeter (produkcja biodynamiczna). Wytworzone produkty są sprzedawane we własnym sklepie w Bornheim-Waldorf oraz na 17 własnych straganach w regionach Bonn, Kolonii i Leverkusen co jest ogromnym wyzwaniem logistycznym. W sklepie sprzedawane są również produkty ekologiczne pochodzące z innych gospodarstw i przetwórci. Jako uzupełnienie działalności przy gospodarstwie prowadzona jest kuchnia pokazowa i restauracja.

Na zakończenie wyjazdu grupa odwiedziła gospodarstwo ekologiczne Lammertzhof, w którym na powierzchni około 45 hektarów znaleźć można wiele różnych upraw rolniczych. Właściciele

gospodarstwa wspierają bioróżnorodność, tak więc oprócz warzyw uprawiają tu ponad 160 wysokogatunkowych gatunków jabłoni, grusz, czereśni, śliw i orzechów włoskich. Prowadzony jest również chów drobiu i na niewielką skalę również owiec. Gospodarstwo posiada około 2000 stałych klientów, którym przygotowuje i dostarcza co tydzień paczki z produktami ekologicznymi o minimalnej wartości 15 euro. Zakupów można dokonać również w mieszczącym się w gospodarstwie sklepie. Właściciel gospodarstwa stosuje tradycyjne technologie uprawy oraz nieskomplikowane maszyny. Według jego słów zaawansowane technologie wdrażane w gospodarstwach przyczyniają się do uzależnienia rolników od koncernów, czego on sam chce uniknąć.

Zdjęcia:

17. Gospodarowanie wodą w gospodarstwie rolnym

Organizator: Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Data: 25 września 2018 r.

Miejsce: Sielink

Forma: szkolenie połączone z warsztatami

Opis:

W trakcie szkolenia odbył się wykład na temat działalności Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie w województwie wielkopolskim. Naukowcy z Instytutu Melioracji, Kształtowania Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu wygłosili wykłady z tematyki stanu i potrzeby drenowań w Wielkopolsce, niedoboru wody i metod nawodnień oraz wykorzystania dronów. Na polu w Sielinku odbyły się warsztaty z montażu i działania urządzeń do regulowania i monitorowania stanu wód gruntowych. Uczestnicy szkolenia byli bardzo zainteresowani tematyką i zadawali prelegentom wiele pytań.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <http://www.wodr.poznan.pl/sir/aktualnosci/item/8727-relacja-ze-szkolenia-gospodarowanie-woda-w-gospodarstwie-rolnym>

18. Technologia produkcji olejów roślinnych innowacyjnymi metodami

Organizator: Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie Oddział w Płocku

Data: 25 września 2018 r.

Miejsce: Winniki, Gospodarstwo Produkcyjno - Handlowo - Usługowe „Kowalski”

Forma: wyjazd studyjny

Opis:

32 uczestników zapoznało się z możliwościami zwiększenia dochodowości gospodarstw rolnych poprzez zastosowanie alternatywnych metod sprzedaży własnego, przetworzonego produktu w miejsce poszukiwania rynków zbytu produktów nieprzetworzonych. Ważnym elementem wyjazdu była integracja i zainicjowanie współpracy pomiędzy podmiotami. Pomoc dotycząca możliwości podejmowania wspólnych inicjatyw. Rolnicy i doradcy poznali korzyści działania „Współpraca” w ramach PROW 2014-2020 w zakresie wdrażania innowacyjnych rozwiązań przez grupy operacyjne.

W trakcie wyjazdu omówiono propozycję utworzenia grupy operacyjnej, której przedmiotem będzie zakup innowacyjnej tłoczni oleju, a także marketing i sprzedaż bezpośrednia oleju przy możliwości finansowania z działania „Współpraca” PROW 2014-2020. Grupą docelową byli mieszkańcy obszarów wiejskich, rolnicy, członkowie ich rodzin z powiatów gostyńskiego, płockiego i sierpeckiego.

W Gospodarstwie Produkcyjno - Handlowo - Usługowym „Kowalski” udzielono obszernych informacji na temat historii założenia gospodarstwa rolnego oraz firmy produkującej oleje. Uczestnicy wyjazdu mogli zwiedzić gospodarstwo oraz działającą w nim linię technologiczną produkcji olejów. Gospodarstwo specjalizuje się w produkcji roślinnej i zwierzęcej, prowadzi zagrodę edukacyjną, współpracuje z wieloma instytucjami. Największą atrakcją stało się uruchomienie tradycyjnej olejarni i oczywiście prowadzenie działalności, która nie tylko dywersyfikuje dochody, ale jest przykładem przedsiębiorczości, innowacyjności i kreatywności w działalności na obszarach wiejskich. Na 130 ha rośnie len, rzepak, pszenżyto i pszenica. W produkcji roślinnej planowane jest wprowadzenie kolejnych gatunków roślin oleistych takich jak: len złocisty, rzepak jary, lniankę i ostropest, z których będą wytwarzane oleje zimnotłoczone. Obecnie tylko len i rzepak jest wykorzystywany do tłoczenia tradycyjnych olejów, lnianego i rzepakowego, a pozostałe zboże jest wykorzystywane do paszy dla trzody chlewnej. We współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu państwo Kowalscy prowadzą hodowlę świń tradycyjnej rasy *Złotnicka Biała*. Produkty wytwarzane w Winnikach wpisane są na listę Produktów Tradycyjnych, prowadzoną przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <http://www.modr.mazowsze.pl/index.php/programy-i-projekty-ue/sir/2407-korzystamy-z-dobrych-wzorcow>

19. Mieszanki traw jako innowacyjna baza pasz objętościowych

Organizator: Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie Oddział w Płocku

Data: 27 września 2018 r.

Forma: szkolenie

Opis:

Głównym celem szkolenia było poszukiwanie partnerów do współpracy w ramach działania "Współpraca". Przedstawiciel MODR w Warszawie omówił zasady tworzenia grup operacyjnych pod kątem wymagań obowiązującego rozporządzenia. Przedstawiono również możliwości, jakie stwarza przed rolnikami PROW 2014-2020 w zakresie wdrażania innowacji i rozwiązywania problemów mazowieckiej wsi dzięki najnowszym osiągnięciom nauki.

W trakcie szkolenia omówiono sposoby odnawiania użytków zielonych i ich pielęgnacja oraz polowe użytki zielone z zastosowaniem innowacyjnych mieszanek traw. Zwrócono uwagę słuchaczom na prawidłową gospodarkę nawozami mineralnymi a w szczególności nawozami organicznymi. Decyzja o zakupie mieszanek trawiasto-motylikowatych musi być poprzedzona bardzo dobrą znajomością biologii wzrostu i rozwoju gatunków, ich realną przydatnością do zróżnicowanych siedlisk i odpornością na stresy. Dopiero tak dobrane rośliny w danej mieszance mogą zapewnić bardzo dobry plon pasz objętościowych, a chyba o to zabiega każdy hodowca. Z kolei przedstawiciel ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w wykładzie „Wpływ żywienia krów mlecznych na wydajność i opłacalność produkcji mleka”, wskazał jak wielką rolę w żywieniu spełnia pasza objętościowa. W użytkach zielonych mamy ciągle niewyczerpany potencjał, a więc korzystajmy z osiągnięć nauki. Po tej stronie może znajdować się cały zysk hodowcy.

Zwieńczeniem szkolenia była wizyta w gospodarstwie rolnym Mirosław Jurzyka na trwałych użytkach zielonych, w którym zastosowano innowacyjne mieszanki traw. Uczestnicy w części praktycznej na trwałych użytkach zielonych mogli dostrzec różnice, jakie zostały osiągnięte przez gospodarza stosując innowacyjne mieszanki traw. Szkolenie było przedstawieniem działania "Współpraca", jako kooperacji przedstawicieli nauki, praktyki i doradztwa oraz stanowiła pomoc i pomogła w odpowiedziach na problemy producentów bydła mlecznego.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <http://www.modr.mazowsze.pl/index.php/141-relacje-z-imprez/relacje-2018/2400-obornik-dla-lak-jak-aspiryna>